

इयत्ता 8 वी सामान्य विज्ञान अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रम रिडक्शन शालेय वर्ष 2020-21 साठी फक्त

अक्र	प्रकरणाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक	कॉलम क्र	तक्ता / ओळ / चौकट	मजकूर	शेरा
1	1. सजीव सृष्टी व सूक्ष्मजीवांचे वर्गीकरण	1		चौकट	इतिहासात डोकावताना..	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
2		2		चौकट	कार्य संस्थाचे	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
3		3		चौकट	जरा डोके चालवा.	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
4		5		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
5		5		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
6	2. आरोग्य व रोग	6		चौकट	थोडे आठवा.	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
7		6		चौकट	सांगा पाहू !	स्वयं अध्ययन
8		7		चौकट	तक्ता पूर्ण करा	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
9		7		चौकट	निरीक्षण करा व चर्चा करा.	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
10		7		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
11		9		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ? मार्च 2009..... बाधा होऊ शकते.	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
12		9		चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
13		9		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ? एच. आय.व्ही.....संबंधातून पसरत आहेत.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
14		9		चौकट	सांगा पाहू !	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.

15		9		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयं अध्ययन
16		10		चौकट	सांगा पाहू !	स्वयं अध्ययन
17		10		चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	स्वयं अध्ययन
18		10		चौकट	सांगा पाहू !	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
19		11		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
20		11		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र (इंटरनेटवर मधुमेहाची... सादरीकरण करा.)	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
21		11		चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा. (प्रत्येक रोगाला... बरे होत नाहीत.)	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
22		11		चौकट	माहिती मिळवा.	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
23		11		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
24		12		चौकट	विचार करा.	शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
25		12		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
26		12		चौकट	साजरे करूया आरोग्य दिनविशेष	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
27		13		चौकट	महत्त्व जाणा....	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
28	3. बल व दाब	14		चौकट	थोडे आठवा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
29		14		चौकट	निरीक्षण करा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
30		15		3 ते 14 ओळ	जरा डोके चालवा व करून पहा.	प्रयोगादरम्यान चर्चा करावी.

31		15		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन
32		17		आकृती 3.5 मजकूर	करून पहा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
33		17		खालून बारावी ओळ	जरा डोके चालवा. (भाजीची पाटी...)	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
34		17,18		चौकट - कृती 1, कृती 2	करून पहा. (द्रवाचा दाब (Pressure of liquid))	प्रयोगादरम्यान चर्चा करावी.
35		19		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन
36		19		वरून 6 ते 19 ओळ	करून पहा.	प्रयोगादरम्यान चर्चा करावी.
37		19		20 ते 22 ओळ	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन
38		20		चौकट	जरा डोके चालवा. व परिचय शास्त्रज्ञांचा	स्वयं अध्ययन
39	4. धाराविद्युत आणि चुंबकत्व	23		चौकट	थोडे आठवा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
40		23		अ व आ	करून पहा.	प्रयोगादरम्यान चर्चा करावी.
41		25		चौकट	शोध घ्या	स्वयं अध्ययन
42		26		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
43	5. अणूचे अंतरंग	28		चौकट	थोडे आठवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
44		28		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	सन २०-२१ साठी वगळा
45		29		चौकट	करून पहा.	सन २०-२१ साठी वगळा

46		31		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वअध्ययन
47		33		चौकट	सांगा पाहू !	स्वअध्ययन
48		36		चौकट	माहिती मिळवा.	स्वअध्ययन
49	6. द्रव्याचे संघटन	39		वरून 9 ते 12 ओळ	करून पहा	थोडक्यात सांगावे
50		41		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वअध्ययन
51		43		चौकट	करून पहा	फक्त चर्चा करावी
52		45		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	सन २०-२१ साठी वगळा
53	7. धातू-अधात	49		चौकट	थोडे आठवा.	स्वअध्ययन
54		51		चौकट	थोडे आठवा.	स्वअध्ययन
55		52		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वअध्ययन
56		53		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ? दोन्ही	सन २०-२१ साठी वगळा
57		53		चौकट	चर्चा करा.	सन २०-२१ साठी वगळा
58	8. प्रदूषण	54		वरून 1 ते 5 ओळ	निरीक्षण करा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे.
59		54		चौकट	करून पहा व जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन
60		55		चौकट	विचार करा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
61		56		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
62		56		चौकट	इतिहासात डोकावताना...	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
63		56		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
64		58		तीनही चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले

65	9. आपत्ती व्यवस्थापन	62		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
66		64		चौकट	थोडे आठवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
67		65		चौकट	यादी करा व चर्चा करा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
68		65 & 66		तक्ता	आपत्ती निवारण - नियोजन आराखडा	स्वयं अध्ययन
69		66		चौकट	कार्य संस्थांचे	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
70	10. पेशी व पेशीअंगके	67		चौकट	थोडे आठवा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
71		68		चौकट	शोध घ्या	स्वयं अध्ययन
72		70		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
73		70		2 चौकट	विचार करा.	स्वयं अध्ययन
74		71		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
75		73		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
76		73		चौकट	कार्य संस्थांचे	हा भाग शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
77	11. मानवी शरीर व इंद्रिय संस्था	75		चौकट	थोडे आठवा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
78		75		चौकट	जरा डोके चालवा. व विचार करा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
79		78		चौकट	असे होऊन गेले	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
80		78		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयं अध्ययन
81		81		चौकट	माहिती मिळवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले

82		81		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
83		82		चौकट	माहिती मिळवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
84	12. आम्ल, आम्लारी ओळख	83		चौकट	थोडे आठवा.	स्वअध्ययन
85	13. रासायनिक बदल व रासायनिक बंध	89		चौकट	थोडे आठवा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
86		94		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन
87	14. उष्णतेचे मापन व परिणाम	95		चौकट	थोडे आठवा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
88		96		वरून 7 ते 21 ओळ	करून पहा	प्रयोगादरम्यान चर्चा करावी.
89		102		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
90		103		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
91	15. ध्वनी	104		चौकट	जरा डोके चालवा.	हा भाग शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
92		105		चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
93		106		चौकट	जोड माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाची	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
94		106		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
95		107		चौकट	निरीक्षण करा व चर्चा करा.	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
96		107		चौकट	करून पहा	हा भाग शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.

97	16. प्रकाशाचे परावर्तन	110		वरून 1 ते 11 ओळ	करून पहा	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
98	17. मानवनिर्मित पदार्थ	116		चौकट	सांगा पाहू !	स्वअध्ययन
99		116		चौकट	जोड माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाची	सन २०-२१ साठी वगळा
100		117		दोन तक्ते	प्लॅस्टिकचे प्रकार आणि उपयोग	फक्त चर्चा करावी
101		117		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वअध्ययन
102		118		चौकट	यादी करा व चर्चा करा.	स्वअध्ययन
103		119		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वअध्ययन
104		120		चौकट	माहिती मिळवा.	स्वअध्ययन
105	18. परिसंस्था	122		दोन चौकट	थोडे आठवा. व वर्गीकरण करा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
106		124		चौकट	मागे वळून पाहताना	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
107		124		चौकट	माहिती मिळवा.	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
108		125		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
109		125		तक्ता	तक्ता पूर्ण करा	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
110		126		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
111		127		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
112		127		चौकट	माहिती मिळवा.	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
113	19. ताऱ्यांची जीवनयात्रा	129		चौकट	थोडे आठवा.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे
114		129		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले

115		133		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले
116		133		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयंअध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले